

[Wilhelm]

Hvis ikke der her er tale om en ny udvikling, så ved jeg ikke rigtig, hvad man skal kalde det. Når politiassessor Michael Lyngbo har kunnet citeres i et Ritzautelegram for, at »politiprovokatormetoden vil blive mere udbredt i de kommende år«, så foreligger her klart et problem, så vidt jeg kan se. Daværende justitsminister, fru Nathalie Lind svarede mig i 1979, da jeg bad om at få reglerne for anvendelse af politiprovokatorer, at sådanne regler fandtes ikke, og tilføjede, at det kunne fastslås, at det er ulovligt for politiet at fremkalde forbrydelser, der ellers ikke ville være begået. Der er altså sket en udvikling i de seneste år, når det samme Ritzautelegram, jeg lige nævnte, kan citere fuldmægtig Henning Fode som talsmand for justitsministeriet – og mig bekendt er det ikke dementet siden – der udtrykkeligt siger det modsatte, nemlig at »der ikke findes bestemmelser, som forbyder politiet at fremkalde forbrydelser, der ellers ikke ville være blevet begået«.

Vi bliver nødt til at tage fat på det problem. Det har været drøftet intenst i fagpressen, blandt dommere, blandt anklagemyndighed, blandt forsvarsadvokater, i de sidste 5–6 år, men udviklingen sniger sig altså uden om folketingets kontrol eller bare debat, så vi bliver nødt til at beskæftige os med det.

Det var selvfølgelig især i forbindelse med lovforslag nr. L 20 – jeg ved såmænd ikke, om det er selvfølgelig, men det var især i forbindelse med forslaget om forbud mod politiprovokatorer – man fra både justitsministerens og mange ordføreres side var inde på en udtalelse af en vis københavnsk borgmester. Jeg vil kun sige herom, at jeg agter ikke at gå ind i en diskussion her i salen om det forhold. Jeg finder ikke, at det har noget som helst med vore forslag at gøre. Det er udenomssnak at blande det ind i denne debat om vore forslag om retsregler og retssikkerhed. Jeg kan dog berolige både hr. Hagen Hagensen og hr. Bernhard Baunsgaard, og hvem der ellers har interesseret sig for det problem, med, at hvis – og jeg siger udtrykkelig: hvis – borgmester Sigurdsson har foretaget sig noget som helst lovstridigt, så ved alle og enhver, at han selvfølgelig vil blive slået i retten og dømt for det. Det, vi her diskuterer, er, hvorvidt det også skal være tilfældet, hvis det er politiet, der foretager sig noget som helst ulovligt. Det er det, lovforslag nr. L 20 og hele problemstillingen om-

kring anvendelsen af politiprovokatorer drejer sig om. Vi har efter den hidtidige udvikling på provokatørområdet set, at det ikke er så selvfølgelig, at de politifolk eller personer, der på politiets foranledning optrådte som provokatorer, fremkaldte eller medvirkede til lovovertrædelser, er blevet retsforfulgt. Jeg synes altså, at der her er tale om noget ganske andet.

Hvad angår forslaget om varetægtsfængsling, var både regeringen og den socialdemokratiske ordfører – jeg vil egentlig sige: besynderligt nok – ganske afvisende, også når det gjaldt isolationsbestemmelserne. Jeg siger: besynderligt nok, for regeringen kan ikke undgå at vide, at omfanget af varetægtsfængslinger er steget ud over alle bredder i de seneste par år, og at det, der var den fælles hensigt med 1978-reformen, at begrænse varetægtsanvendelsen, ikke er gennemført. Den stigning, der er forekommet, kan ikke begrundes alene i en forøget kriminalitet.

Jeg vil ikke forbigå, men takke for CDs positive bemærkninger netop til de to forslag om varetægtsfængslingerne og om isolationsfængslingerne. Jeg vil samtidig sige, at vi er helt parate til – det gælder i øvrigt alle forslagene, men det er nok specielt her, det kunne være praktisk relevant – at diskutere kriterierne. Det er da ikke sikkert, at vi har fundet det mest geniale, men til hr. Knud Linds indvendinger om, at nu er man ovre i et skønprincip, fordi man skal styre efter den forventede dom i stedet for strafferammen, må jeg sige, som det også er sagt i bemærkningerne, at dette er i forvejen tilfældet, blot på et lidt andet niveau. I forvejen baseres varetægtskriterierne på et skøn over, hvad den pågældende dom vil blive. Derfor er der altså ikke tale om noget principielt nyt, men alene om, at man lægger niveauet for skønnet noget anderledes.

Isolationsfængslingerne har andre været inde på. Tiden er knap, så jeg skal sige, at jeg ligesom fru Ebba Strange og hr. Bernhard Baunsgaard er ret skuffet over den afvisning, der er fra socialdemokratiets side, og bemærke, at det faktisk er i strid med de løfter, som adskillige fremtrædende socialdemokrater som medlemmer af retsudvalget har givet på offentlige møder rundt omkring.

Med hensyn til vor præcisering af afhøringsvilkårene må jeg sige, at det undrer mig, nogen kan finde, at det er urimelige krav at